

ochrana přírody

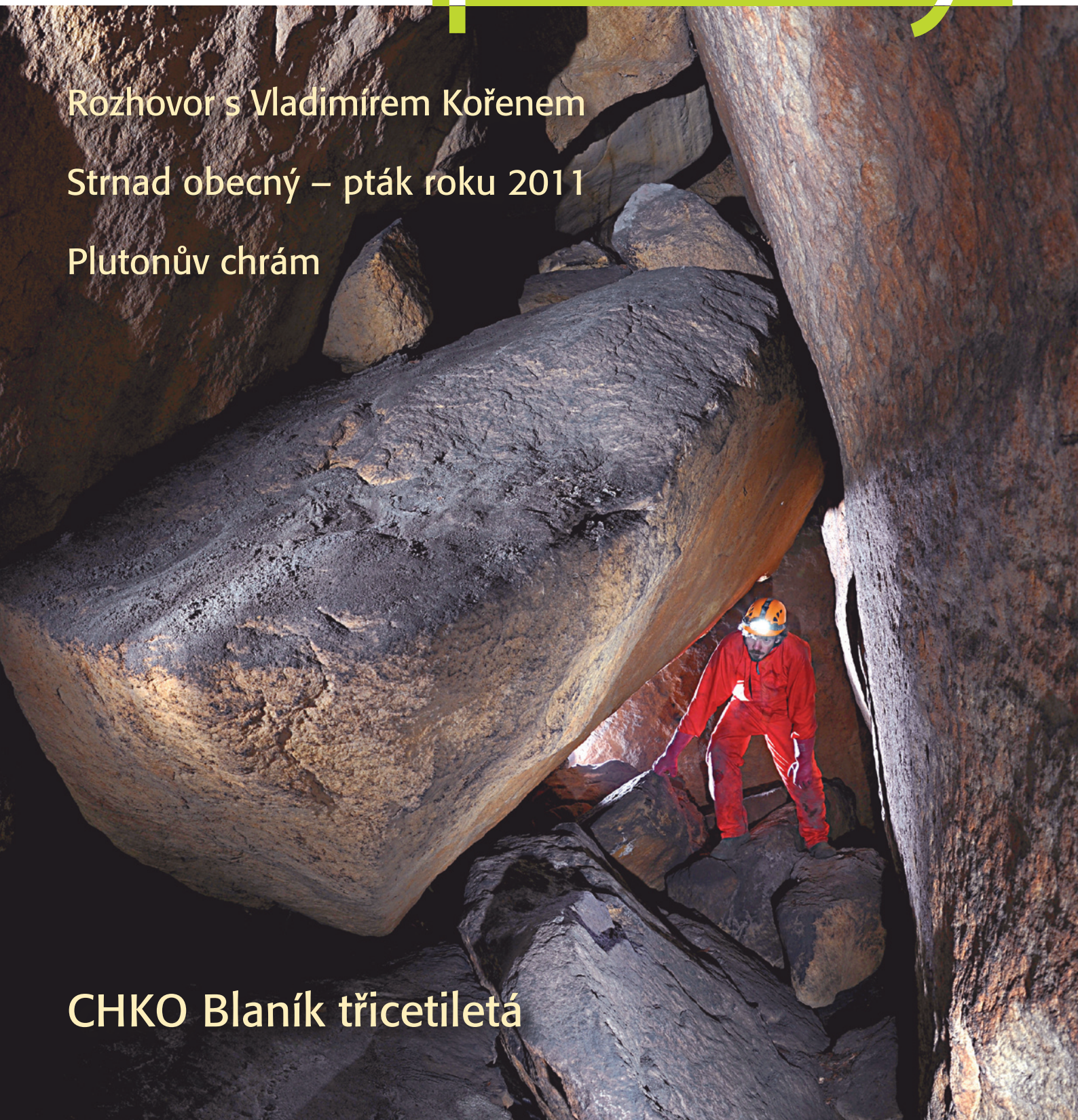
ročník 66 ■ číslo 2
cena 39 Kč ■ 2011

Rozhovor s Vladimírem Kořenem

Strnad obecný – pták roku 2011

Plutonův chrám

CHKO Blaník třicetiletá



OBSAH

■ Úvodem

Petr Sklenička

Subjektivní problémy s krajinným rázem 1

■ Z naší přírody

Lubomír Hanel, Martin Kloudy

CHKO Blaník třicetiletá 2

Roman Mlejnek, Vratislav Ouhrabka

Plutonův chrám – druhá nejdelší nekrasová jeskyně v České republice 8

■ Péče o přírodu a krajinu

*Stanislav Březina, Jiří Flousek, Eva Chvojková, Josef Harčarik,
Jan Vaněk, Pavel Bauer*

Kumulace vlivů zástavby na krkonošských loukách 12

Ondřej Vítek

Pomůže Koncepce udržitelného rekreačního využívání oblasti Pradědu? 16

■ Právo v ochraně přírody

Svatava Havelková

Ochrana přírody a krajiny a vodní zákon 18

■ Výzkum a dokumentace

Michael Hošek

Změny ve způsobu zajištění evropsky významných lokalit 20

■ Zaměřeno na veřejnost

Jan Plesník

Strnad obecný – pták roku 2011 25

Jiřina Bulisová

Rozhovor s Vladimírem Kořenem 26

■ Mezinárodní ochrana přírody

Antonín Krása

Národními parky severovýchodní Austrálie 28

František Pelc a Vladimír Bejček

Národní park Lakefield – zapomenutý kout Queenslandu 30

■ Zprávy – Aktuality – Oznámení

K rozvoji zaměstnanců AOPK ČR (-fp-) 34

Lucie Hošková

Jaro ožívá návratem stěhovavých ptáků 34

Poslanci na návštěvě AOPK ČR (-kš-) 35

Nálezová databáze v praxi (-zoh-) 35

Eva Smetanová

Přednášky s tematikou CITES 35

■ Recenze

Jan Plesník

Biologická olympiáda z pohledu ochránce přírody 36

ochrana přírody

První číslo vyšlo v roce 1946

Ochrana přírody 2/2011

Ročník 66

Vychází 6x ročně

Cena 39 Kč

Časopis státní ochrany přírody
The Nature Conservation Journal

Vydává

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,
Nuselská 39, 140 00 Praha 4 ve spolupráci
se Správou jeskyní ČR, Květnové nám. 3,
252 43 Průhonice

Šéfredaktorka PhDr. Jiřina Bulisová

Grafický návrh Artedit, spol. s r. o., Praha

Grafická úprava Helena Mešková

Redakční rada RNDr. Libor Ambrozek •
prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc. • Ing. Karel
Drbal • Mgr. Svatava Havelková • Ing. Anna
Hubáčková • Ing. Michael Hošek • RNDr.
Jakub Hruška, CSc. • Mgr. Jakub Kašpar •
doc. Ing. Ivo Machar, Ph.D. • doc., RNDr.
Ladislav Miko, Ph.D. • JUDr. Svatomír
Mlčoch • Ing. Jan Moravec • RNDr. Zdeněk
Patzelt • RNDr. František Pelc (předseda) •
Ing. Pavel Pešout • RNDr. Jan Plesník, CSc. •
RNDr. František Pojer • Mgr. Karolína Šulová
• RNDr. Alena Vopálková

Adresa redakce

Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11 – Chodov
tel. 283 069 252, 283 069 111
fax 283 069 247

e-mail ochrana.prirody@nature.cz
www.casopis.ochranaprirody.cz
http://www.nature.cz

Předtisková příprava TNM Print, s. r. o., Praha
Tisk D.R.J. Tiskárna Resl, s.r.o.

Distribuci pro předplatitele v ČR

jménem vydavatele zajišťuje firma
SEND, s. r. o.
140 21 Praha 4; tel. 225 985 225
fax 225 341 425, sms 605 202 115
e-mail send@send.cz, www.send.cz

Objednávky do zahraničí

vyřizuje Agentura ochrany přírody a krajiny
ČR, tel. 241 082 116, fax 241 082 999
e-mail predplatne@nature.cz

© Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2010
Všechna práva vyhrazena. Žádná část tohoto
časopisu nesmí být reprodukována či
šířena bez písemného souhlasu vydavatele

ISSN 1210-258X

Evidováno MK ČR pod e. č. E 6001
Toto číslo vychází 26. 4. 2011



AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY
A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY



Rozchodník huňatý (*Oreosedum villosum*) z čeledi tlusticovitých (Crassulaceae) patří mezi rostliny kriticky ohrožené, u nichž byl zaznamenán katastrofální úbytek v rámci celé republiky. Naším územím probíhá východní areálová hranice a navíc zde bylo jedno z historických center jeho rozšíření. Na území České republiky bylo v minulosti podchyceno více než 300 lokalit jeho výskytu, z nichž dnes již existuje méně než deset. Obvyklým místem výskytu tohoto rozchodníku jsou krátkostébelné rašelinné louky, a to zejména v místech narušené vegetace se sníženou konkurencí jiných rostlinných druhů. Následkem určitého zhoršení podmínek mohou vytrvávat sterilní rostliny i více let, avšak po odkvětu pak zpravidla odumírají. Lokality s jeho výskytem nejčastěji zanikly ničením vhodných stanovišť následkem odvodňování nebo rozoráváním rašelinných luk, případně vlivem postupující sukcese rostlinných společenstev.

V Chráněné krajinné oblasti Blaník se vyskytuje tento unikátní druh v přírodní rezervaci Podlesí, kde je uskutečňován záchranný management k udržení zdejší populace. Vzhledem k malé konkurenceschopnosti rozchodníku huňatého čelit rozrůstající se vyšší vegetaci je potřebné zdejší pramenné stružky udržovat v paraklimaxu spočívajícího v narušování vegetace podél této stružky a vyvážení pomístně holých míst. Správa CHKO Blaník spravuje i národní přírodní památku Stročov (jižně od souměstí Sedlec–Prčice), odkud je také známá populace této vzácné rostliny.

Fotografie archiv Správy CHKO Blaník

Erlánová stráž u Brodce je význačnou enklávou bezlesí v kaňonovitém údolí potoka Brodec, které od sebe odděluje Velký Blaník a Křížovskou hůru. Stráž je orientována směrem na jih, což společně s erlánovým podkladem vytváří stanoviště pro teplomilná společenstva. Vegetaci tvoří širokolisté suché trávníky s jalovcem obecným (*Juniperus communis*). Porosty válečky prapořité (*Brachypodium pinnatum*) doprovázejí na rozvolněných místech prysec chvojka (*Euphorbia cyparissias*) a mateřídouška vejčitá (*Thymus pulegioides*). Nízký počet zastoupených druhů ukazuje na okrajovou polohu lokality v rámci areálu tohoto společenstva. Terásky na výchozech erlánu osidluje bazifilní vegetace sukulentů, reprezentovaná rozchodníkem šestihradým (*Sedum sexangulare*), štěrbiny obsadily sleziníky – s. routička (*Asplenium ruta-muraria*), s. červený (*A. trichomanes*) a s. severní (*A. septentrionale*). Stráž byla v minulosti zřejmě pastvinou nebo extenzivním vypásaným sadem, jak ukazuje přítomnost letitých hrušní (*Pyrus* sp.) a hlohů (*Crataegus* sp.). Upuštěním od hospodaření došlo k rozšíření třtiny křovištní (*Calamagrostis epigejos*) a trnky (*Prunus spinosa*). Lokalita představuje ojedinělý výskyt této vegetace v CHKO Blaník, proto byly již provedeny managementové zásahy spočívající v uvolnění jalovců prořezáním keřů a sečení porostů třtiny. Zavedení cílového hospodaření – pastvy – zatím komplikuje zařazení pozemku do lesního půdního fondu a obtížně dostupný, silně svažité terén.

Texty a fotografie na zadní straně obálky Martin Klauč

Titulní fotografie: Kyklopská suť Ledového domu v jeskyni Plutonův chrám
Autor snímku Petr Zajíček



Příští číslo vychází 21. června 2011